

Programma 5

Opgave Economie en Toerisme

Met ruim 10.000 banen, zo'n 2.200 bedrijven, 5 bedrijventerreinen en 2 winkelgebieden hebben we een prima uitgangspunt. De ligging aan de Bergsche Maas en snelwegen A59 en A27, op de as tussen de grote steden Rotterdam en Antwerpen, is uniek. Geertruidenberg als vestingstad, nabij Nationaal Park De Biesbosch en omsloten door water, biedt veel potentie als toeristische recreatieve hotspot. Net als elders in Nederland is er krapte op de arbeidsmarkt en zien we ook dat veel jongeren niet terugkeren als ze de gemeente hebben verlaten om elders te studeren. Het aantal inwoners groeit nauwelijks. De potentiële beroepsbevolking zal daardoor nauwelijks verder stijgen. Het is van belang om samen met de ondernemers en partners ons in te zetten voor een gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is.

5.1 Wat hebben we bereikt?

De gemeente Geertruidenberg is gastvrij naar bezoekers, biedt een fijn leefklimaat voor de inwoners, voorziet in ruimte voor ondernemerschap en is klaar voor een duurzame en innovatieve economie.

5.1.1 Het vestigingsklimaat voor ondernemers verbeteren

Wat hebben we bereikt?

5.1.1 Het vestigingsklimaat voor ondernemers verbeteren

We zorgen voor behoud van de lokale werkgelegenheid en zetten optimaal in op ruimtegebruik en toekomstbestendig maken van de bedrijventerreinen. Daarnaast zetten we in op compacte en complete winkelgebieden in de gemeente.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Schonere, veiligere en aantrekkelijke bedrijventerreinen en winkelgebieden

We hebben op verschillende locaties groen toegevoegd in het winkelcentrum Raamsdonksveer en hebben regelmatig overleg met ondernemersgroep. Voor de bedrijventerreinen Dombosch en Pontonnier hebben we opnieuw de certificering van het Keurmerk Veilig Ondernemen behaald. Bij groot onderhoud van de wegen, wordt dat gebied ook gelijktijdig duurzaam en vergroend ingericht. Ook hebben we een subsidie ontvangen om de collectiviteitsgraad op de bedrijventerreinen te versterken. Dit project loopt tot 2027.

b. Afname leegstand op bedrijventerreinen en winkelgebieden

We zetten in om de winkelgebieden compact en compleet te maken. Omvorming van winkels naar andere functies buiten het winkelgebied werken we binnen de mogelijkheden aan mee. We investeren in de kwaliteit van de winkelgebieden en bedrijventerreinen, en staan ondernemers bij om te komen tot een passende invulling.

c. Compacte en complete winkelgebieden

We zetten in om de winkelgebieden compact en compleet te maken. Hiervoor onderhouden we ook contact met vastgoedeigenaren binnen dit gebied. Omvorming van winkels naar andere functies buiten het winkelgebied werken we binnen de mogelijkheden actief aan mee.

d. Behoud werkgelegenheid en banen

Door op verschillende thema's in te zetten (kwaliteitsverbetering, verduurzamen, vergroenen, toekomstbestendigheid), geholpen door de economische groei, zien we een stijging van de werkgelegenheid en het aantal banen.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Leegstandcijfer bedrijventerreinen	53	9
Leegstandcijfer winkelgebieden	27	12
Aantal bedrijfsvestigingen	2.170	2.337
Aantal banen	10.802	11.289
Winkels buiten kern winkelgebied	38	39

Wettelijke beleidsindicatoren

Nr.	Taakveld	Naam indicator	Jaar	Waarde (Jaarrekening 2023)	Begroot 2025	Jaarrekening 2025	Eenheid	Bron
14.	3. Economie	Funciemenging **	2023	51,8	52,0	52,7	%	CBS BAG/LISA
16.	3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	2023	1225	1270	1274	Bedrijfsvestigingen per 10.000 inwoners	KvK

** de funciemengingsindex weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

5.1.2 Een circulaire, duurzame en innovatieve economie in 2050 of eerder

Wat hebben we bereikt?

5.1.2 Een circulaire, duurzame en innovatieve economie in 2050 of eerder

We staan het bedrijfsleven bij om te komen tot een circulaire economie en faciliteren bedrijventerreinen om energieneutraal te worden. Innovatie stimuleren we en verbinden partijen met elkaar om stappen te kunnen maken.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. In 2050 is de Geertruidenbergse economie circulair, met als tussendoel 50% in 2030

De Nederlandse economie moet in 2050 volledig circulair zijn. Bedrijven hebben hierin ook een verplichting. We ondersteunen bedrijven door lokale en regionale informatie- en inspiratiesessies te organiseren en pilot projecten te draaien (zoals het project symbiosis4growth en de pilot collectieve inzameling reststroom).

b. De bedrijventerreinen zijn in 2050 energieneutraal

Het is zeker met de netcongestie een flinke opgave om de bedrijventerreinen energieneutraal te krijgen. Daarom kijken we naar mogelijkheden van gedeeld gebruik. We hebben een subsidie ontvangen om een haalbaarheidsstudie energiehub Dombosch te doorlopen. Een twintigtal bedrijven van Dombosch en Pontonnier nemen deel aan deze studie. De afronding staat gepland voor mei 2026.

c. Meer ruimte voor innovatie vanuit bedrijven

Het team economie is het eerste aanspreekpunt voor bedrijven. We bezoeken regelmatig bedrijven en zijn aanwezig bij ondernemersbijeenkomsten. Door de organisatie van de connecting events en de projecten houden we ook contact met ons bedrijfsleven. Door elkaar te kennen, zien we dat bedrijven vroegtijdig hun (toekomst) ideeën bespreken met de gemeente. Het aantal innovatieve bedrijven in onze gemeente neemt sterk toe.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025
Energieopwek bij bedrijfspanden	21.761	26.790
Elektriciteitsverbruik bedrijven (milj. kwh)	111.3	119.9*
Aardgasverbruik bedrijven (milj. m3)	34.9	81.5*
% hergebruik primaire grondstoffen (landelijke monitor wordt ontwikkeld)	n.n.b.	n.n.b.
Innovatieve bedrijven in de gemeente	99	131

*CBS-cijfers elektriciteits- en aardgasverbruik

5.1.3 De gemeente is gastvrij naar bewoners en bezoekers

Wat hebben we bereikt?

5.1.3 De gemeente is gastvrij naar bewoners en bezoekers

We zetten in op meer toeristische bezoekers die we langer in het gebied willen laten verblijven en die vaker terug komen naar de gemeente Geertruidenberg.

Wat willen we bereiken? / Wat hebben we bereikt?

a. Verhoging toeristische recreatieve werkgelegenheid

Met de nieuwe invulling van de locaties Stadhuis en Schattelijk krijgen we nog meer verschillende vormen van verblijfsmogelijkheden in de gemeente. Dit heeft al een positief effect op de toeristische werkgelegenheid door de opening van het Stadshotel eind 2024. Ook door de ontwikkeling van het hotel Veerse Toren zal de toeristische werkgelegenheid de komende jaren verder toenemen.

b. Stijging van het aantal toeristische overnachtingen

Met de nieuwe invulling van de locaties Stadhuis en Schattelijk krijgen we nog meer verschillende vormen van verblijfsmogelijkheden in de gemeente. Dit heeft al een positief effect op het aantal toeristische overnachtingen door de opening van het Stadshotel eind 2024. Ook door de ontwikkeling van het hotel Veerse Toren zal de toeristische werkgelegenheid de komende jaren verder toenemen.

c. Minimaal behoud van diversiteit van culturele organisaties en evenementen

We hebben het subsidiebeleid herzien waarin de financiële ondersteuning is opgenomen en onderhouden intensieve contacten met de culturele organisaties en organisaties van evenementen. Jaarlijks organiseren we ook een netwerkbijeenkomst voor alle evenementenorganisaties.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Waarden	
	Begroting 2025	Jaarrekening 2025

Aantal banen toeristisch recreatieve branche	519	542
Aantal overnachtingen (toeristenbelasting)	25.000	32.640

5.2 Wat hebben we daar voor gedaan?

5.2.1 Verbeteren vestigingsklimaat

Om te komen tot een verbetering van het vestigingsklimaat in de gemeente richten we ons op thema's toekomstbestendige bedrijventerreinen, centrumgebieden en ondernemerschap. We leggen de focus bij het toekomstbestendig maken van bedrijventerrein Dombosch door kwaliteitsverbetering van het verblijfsklimaat. Het centrum van Raamsdonksveer willen we meer vergroenen en we gaan voor de kermissen en weekmarkten na wat een passende toekomstige invulling kan worden. We onderzoeken of consensus bereikt kan worden voor het instellen van een ondernemersfonds. Ook ondernemers die starten staan we bij met een ondersteuningsaanbod dat opgezet wordt met lokale ondernemers.

Resultaten in begroting 2025:

- We initiëren een samenwerking binnen de lokale maritieme sector op o.a. de thema's werkgelegenheid, opleidingen, economische groei.
- Het onderzoek 'ondernemersfonds Geertruidenberg' ronden we af met de lokale ondernemerscollectieven en bij consensus gaan we de procedure doorlopen om tot een ondernemersfonds per 1 januari 2026 te komen.
- We starten voor de (uitvoering van de kwaliteitsverbeterplan) bedrijventerrein Dombosch op de thema's vergroenen en verblijfsklimaat.
- Het kermis- en weekmarkten beleid evalueren en herzien we.
- Voor starters organiseren we een startersprogramma.
- Het verbeteren het verblijfsklimaat in het centrumgebied van Raamsdonksveer door op meerdere plekken grijs naar groen om te vormen.
- We organiseren een informatieve netwerkbijeenkomst (Connecting Event Geertruidenberg) met en voor de 30's.

Resultaten in jaarrekening 2025:

- Vereniging Geertruidenberg Maritiem is opgericht, waarin scheepvaart en waterbouw ondernemingen, onderwijs en de gemeente samen werken om Geertruidenberg verder te laten groeien tot een maritiem knooppunt.
- Met de ondernemers (collectieven) is een oriëntatieonderzoek uitgevoerd, maar er bleek onvoldoende draagvlak voor het instellen van een ondernemersfonds in Geertruidenberg.
- Op bedrijventerrein Dombosch zijn de Snoekweg en Forellenweg volledig heringericht met vergroening van de bermen om hittestress tegen te gaan en water langer vast te houden. Er zijn daarnaast 3 wandelopgangen naar de dijk gerealiseerd op Dombosch, zodat werknemers meer mogelijkheden hebben voor een lunchwandeling in de nabijheid.
- Het kermisbeleid hebben we herzien en dit jaar is de organisatie in opdracht van de gemeente uitgevoerd door een externe partij en is de kermis in Raamsdonk geïntegreerd in de Dollemansdagen. De gemeente is hierdoor niet de uitvoerende partij, maar juist vergunning verstrekkend, controlerend en toezichhouder.
- De weekmarktondernemers willen vasthouden aan de huidige vorm. Het is lastig om nieuwe ondernemers aan te trekken om een standplaats in te nemen op onze weekmarkten.
- We hebben een startersbijeenkomst gehouden in samenwerking met lokale ondernemers, hieraan hebben 15 ondernemers deelgenomen.
- In het centrum van Raamsdonksveer zijn op verschillende plaatsen in samenwerking met ondernemers groen toegevoegd om het verblijfsklimaat te verbeteren, daarnaast zijn ook de containertuintjes in het centrum vergroend.
- Het Connecting Event voor ondernemers stond dit jaar in het teken van Artificial Intelligence (AI). Honderd deelnemers kregen van experts informatie welke mogelijkheden er zijn om AI toepassingen te gebruiken binnen het bedrijf. Tijdens dit event ontving Zo-ik de 6e Groene Pluim in de gemeente Geertruidenberg voor hun inzet op duurzaamheid en sociaal ondernemerschap.

5.2.2 Circulaire, duurzame & innovatieve economie

We ondersteunen het bedrijfsleven bij projecten die bijdragen aan een circulaire en duurzame economie. Dit kan op verschillende thema's zijn zoals energie infrastructuur, het vergroenen van de bedrijfsomgeving of reststromen omvormen tot grondstoffen.

Samen impact maken om de duurzaamheid concreet vorm te geven vinden we belangrijk. Door de Groene Pluim aan een lokaal bedrijf uit te reiken willen we een koploper in de schijnwerpers zetten.

Resultaten in begroting 2025:

- We maken een wandelverbinding met de natuur aan de noordzijde van bedrijventerrein Dombosch en zetten in op vergroenen van het bedrijventerrein.
- We ondersteunen en faciliteren pilotprojecten (gericht op bijvoorbeeld energie, vergroenen, reststromen en innovatie).
- In 2025 reiken we weer een Groene Pluim aan een lokaal bedrijf uit.

Resultaten in jaarrekening 2025:

- Er is een dijkwandelpunt om bedrijventerrein Dombosch gerealiseerd voor werknemers op het bedrijventerrein en inwoners. Middels vijf op- en afstaplocaties kunnen er verschillende rondes gelopen worden. Daarnaast zijn er naast groene bermen ook veel bomen geplant bij de herinrichting van de Snoekweg/Forellenweg.
- We hebben een subsidie aangevraagd en toegekend gekregen om een haalbaarheidsstudie Energiehub uit te voeren op bedrijventerrein Dombosch. Twintig bedrijven nemen deel aan dit onderzoek, dat loopt tot mei 2026.
- Tijdens het Connecting Event voor ondernemers is de 6e Groene Pluim in de gemeente Geertruidenberg uitgereikt aan Zo-Ik uit Geertruidenberg vanwege de inzet op duurzaamheid en sociaal ondernemerschap.

5.2.3 Gastvrij naar bezoekers

Het VVV-informatiepunt in de huidige vorm stopt per 2025. Om onze toeristische bezoekers te voorzien van informatie over de gemeente Geertruidenberg en de omliggende regio vinden we het belangrijk om een lokaal informatiepunt te behouden. We gaan hiervoor samen werken met het Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT De Langstraat).

Om het toeristisch aanbod te versterken stellen we o.a. een inrichtingsplan voor het plassegebied op en realiseren we een aantrekkelijke wandelroute van de haven naar het historisch centrum.

Resultaten in begroting 2025:

- Het lokale informatiepunt (VVV) brengen we onder bij RBT De Langstraat.
- We verbinden de haven met de vesting door het aanleggen van een aantrekkelijke wandelroute.
- Voor het plassegebied stellen we een inrichtingsplan op.
- We voeren een pilotproject 'blind walls' (muurschildering) uit in samenwerking met ondernemers en een kunstenaar.

Resultaten in jaarrekening 2025:

- Vanaf 1 januari 2025 is gemeente Geertruidenberg aangesloten bij Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) de Langstraat. Het toeristisch informatiepunt op de Markt in Geertruidenberg is behouden en valt nu onder het RBT. In deze samenwerking is extra aandacht voor regionale samenwerking en het aantrekken van buitenlandse gasten.
- Voor de Nionplas en haar omgeving is met inspraak van stakeholders en inwoners een inrichtingsplan met globale kostenraming gemaakt. Met dit document wordt in 2026 gezocht naar middelen voor de uitvoering.
- Op de (loop) route van de watersportverenigingen en parkeervervoering aan de Statenlaan naar de historische kern te verduidelijken zijn tegels met pijlen aangebracht. Ook zijn er bij de havens twee informatieborden geplaatst met daarop de route en een aantal bezienswaardigheden in de gemeente Geertruidenberg.
- In de hoofdstraat in Raamsdonksveer is een pilot Blind Walls gerealiseerd door een muurschildering van de kunstenaar Rutger Ternohlen. Daarnaast zijn er in samenwerking met Urban ID en de Oudheidkundige Kring voor acht nutskasten in de kern Geertruidenberg, op basis van historische beeldmateriaal, ontwerpen gemaakt. Deze ontwerpen worden begin 2026 aangebracht op deze nutskasten.

5.3 Wat heeft het gekost?

In onderstaande tabel zijn, overeenkomstig de BBV voorschriften en gespecificeerd per taakveld, de lasten en baten van het programma opgenomen. Als gevolg van de weergave in een veelvoud van € 1.000 kunnen er in de tabel afrondingsverschillen zitten.

TV.	Taakveld omschrijving	Jaarrekening 2024	Begroting primitief 2025	Begroting 2025 na wijziging	Jaarrekening 2025	Verschil	V/N
Lasten Programma 5 Opgave Economie en Toerisme							
2.3	Recreatieve havens	6	8	11	14	2	N
2.4	Economische havens en waterwegen	69	58	65	59	-6	V
3.1	Economische ontwikkeling	461	360	375	388	13	N
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	41	48	48	48	0	-
3.4	Economische promotie	270	337	324	310	-14	V

5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	461	470	347	338	-9	V
5.4	Musea	33	32	34	34	1	N
5.5	Cultureel erfgoed	216	241	219	206	13	V
5.6	Media	704	761	785	788	3	N
8.3	Wonen en bouwen	36	39	39	38	-1	V
Totaal lasten		2.297	2.354	2.247	2.223	-25	V
Baten Programma 5 Opgave Economie en Toerisme							
2.3	Recreatieve havens	33	18	18	17	1	N
2.4	Economische havens en waterwegen	37	42	50	38	12	N
3.1	Economische ontwikkeling	8	3	3	72	-69	V
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1	8	8	7	1	N
3.4	Economische promotie	0	20	0	0	0	-
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	43	47	66	63	2	N
5.4	Musea	13	12	12	13	-2	V
5.5	Cultureel erfgoed	53	36	54	54	-1	V
5.6	Media	45	0	0	22	-22	V
8.3	Wonen en bouwen	4	4	4	2	1	N
Totaal baten		237	190	215	288	-75	V
Reserves							
0.10	Mutaties reserves lasten	0	0	50	50	0	-
0.10	Mutaties reserves baten	42	35	60	59	1	N
Totaal reserves		-42	-35	-10	-9	1	N
Saldo baten en lasten inclusief reserves							
		2.018	2.129	2.022	1.926	99	V

5.4 Investerings

Voor het programma Economie en Toerisme zijn geen investeringen voorzien.

